

GROEN LINKS

Afdeling Oldambt

Inspiratie-document 2018 – 2022

GroenLinks inspireert het Oldambt 2018 - 2022

GroenLinks doet niet mee aan de gemeenteraadsverkiezingen van 2018. Dat wil niet zeggen dat we stil zitten. Met dit inspiratie-document willen we onze afdeling positioneren en lokale partners én inwoners inspireren bij belangrijke beslissingen die de komende jaren genomen gaan worden. Ambitieuw maar haalbaar. Onze samenleving staat onder grote druk om te verduurzamen en de krimp te verslaan. En dat kan. Wij geloven in de kracht van het Oldambt en haar inwoners. In dit inspiratie-document geven we aan wat onze hoofdlijnen zijn, waar we voor staan. Wat we minimaal nodig vinden om de doelen te bereiken die we allen voor ogen hebben: een toekomst voor onze kinderen.

Om dit te bereiken hebben we een gemeente nodig die actief optreedt, ondersteunt waar mogelijk en stuurt als dit moet. Een gemeente die:

- ✓ zorgzaam is voor natuur en milieu
- ✓ verduurzaamt
- ✓ woningverbetering stimuleert
- ✓ bewoners en ondernemers betreft bij ontwikkelingen
- ✓ leegstand actief bestrijdt
- ✓ werkgelegenheid de kans geeft door het vestigingsklimaat te optimaliseren.
- ✓ ontwikkeling van toerisme op gang kan brengen
- ✓ infrastructuur op orde brengt en openbaar vervoer stimuleert

Op de volgende pagina's gaan we dieper in op onze standpunten. Deze standpunten zijn uitgewerkt in de volgende deelgebieden:

1. Energietransitie en duurzaamheid	2
2. Circulaire economie	4
3. Leefbaarheid	5
4. Zorg en Welzijn	7
5. Landbouw en natuur	9
6. Onderwijs	10

1. Energietransitie en duurzaamheid

- *GroenLinks:*
  - *Energiebesparing door bedrijven en inwoners*
  - *Stimuleren van energiezuinig (ver)bouwen*
  - *Stimuleren van zonne- en windenergie*
  - *Energietransitie benutten voor arbeidsplaatsen*

In de gemeente Oldambt is het gebruik van fossiele brandstoffen voor het opwekken van energie nog op traditioneel niveau. Zo'n 94 procent van onze energie wordt opgewekt met hoofdzakelijk aardgas. GroenLinks wil dit ombuigen naar een meer duurzame manier van opwekken. Door o.a. het stimuleren van isolatie en verduurzaming willen we de uitstoot van CO2 verder terugdringen. Uiteraard willen we ons steentje bijdragen aan een verminderde kans op aardbevingen en een goede manier van mijnbouwschadeafwikkeling.

In de eerste plaats geldt dat wat je niet nodig hebt je ook niet hoeft op te wekken. Bewoners en bedrijven moeten zich bewust zijn van hun energieverbruik en dat zij in de positie zijn hier iets aan te doen. Ledverlichting, CV-graadje lager, woningisolatie, gebruik van warmtepompen, etc. GroenLinks wil subsidies ontwikkelen en inzetten zodat iedereen de mogelijkheid krijgt om daadwerkelijk mee te doen aan deze slag.

We willen de verduurzaming van de energieopwekking aanpakken door in te zetten op zonne- en windenergie. Met de landschappelijk zo zorgvuldig mogelijk en qua draagvlak optimale plaatsing van enkele grote windturbines aangevuld met door lokale initiatieven ontwikkelde kleinere turbines kunnen we een grote slag slaan. Ook landschappelijk zo zorgvuldig mogelijk en qua draagvlak optimale inpassing van zonneparken zullen een bijdrage moeten leveren.

In het Oldambt is er ruimte die we hiervoor kunnen inzetten zonder dat dit ten koste gaat van landbouwgrond of leefbaarheid. Daarbij streven we naar ontwikkeling door lokale partijen zodat we niet alleen staan voor de kosten in de vorm van subsidies maar ook de baten terug kunnen geven. Deze ontwikkelingen kunnen nu al vrij van subsidies uitgevoerd worden, dit geven we graag een kans.

Voor de omvorming van dit alles is naast veel geld ook veel arbeid nodig. In het Oldambt is er voldoende arbeidspotentieel om dit op te pakken. We denken hierbij niet alleen aan de plaatsing van turbines en zonnepanelen; ook isolatie door restproducten uit de landbouw, (ver)bouw en onderhoud vraagt om

vakkundig personeel. Naast de verduurzaming van energie hebben we een impuls van de arbeidsmarkt binnen ons bereik.

Nieuwbouw wordt volgens de modernste methodes duurzaam en energiezuinig gebouwd. Bestaande bouw willen we via bijzondere regelingen meenemen in de verduurzaming. We richten onze pijlen op aardgasvrij.

De uitstoot van broeikasgassen door de agrarische bedrijven en het gebruik van landbouwgif moet verder beperkt worden. We willen geen uitbreiding van industriële bio-industrie. Waar mogelijk willen we deze inkrimpen. We zien wel mogelijkheden voor het (her)gebruik van agrarische restproducten in de keten van energieopwekking.

2. Circulaire economie

- *GroenLinks:*
  - *Stimuleer, initieer, informeer en communiceer de circulaire economie*

De gemeente dient er zorg voor dragen, dat afval op de juiste wijze en op correcte manier gescheiden wordt aangeleverd. Ook kan zij initiërend optreden om partijen te interesseren of bij elkaar te brengen om circulaire economie handen en voeten te geven.

Grondstoffen worden schaarser en het delven/maken van grondstoffen is hoe dan ook milieubelastend.

Daarnaast is er een grote stroom van gebruikte grondstoffen die als afval weinig of maar ten dele wordt gebruikt. Het motto: “Afval bestaat niet, alleen grondstof voor iets nieuws” maakt duidelijk dat er veel te winnen is met goed omgaan met afval. Niet meer vernietigen maar hergebruik is waar het om gaat bij een circulaire economie. Als belangrijkste organisator van de afvalstromen in haar gebied is het duidelijk dat er op het gebied van de circulaire economie een grote rol is weggelegd voor de gemeente. Het bevorderen van statiegeld op kleine PET-flessen en blikjes hoort daar bij, in aansluiting op de ‘Raamovereenkomst Verpakkingen’ van de VNG.

Door ondernemerschap, technologieën, innovaties, kennis en natuurlijke hulpbronnen te bundelen, bereik je het meest voor de lokale leefomgeving: milieuwinst, nieuwe inkomsten, kostenbesparing, een hogere bedrijvigheid en meer werkgelegenheid. En daarmee wordt de regionale positie en aantrekkingskracht van de gemeente voor bedrijven en burgers versterkt.

3. Leefbaarheid

- *GroenLinks:*
  - *Verbeteren van het woningbestand*
  - *Duurzame ontwikkeling Blauwe Stad*
  - *Ontwikkeling werkgelegenheid*
  - *Behoud van voorzieningen*
  - *Voorkomen van leegstand van bedrijfs- en winkelpanden*

De leefbaarheid in de gemeente Oldambt is direct verbonden met de krimp. GroenLinks wil door de ontwikkeling van (duurzame) werkgelegenheid en optimaliseren van openbaar vervoer de krimp tegen gaan. De gunstige locatie tussen de stad Groningen en het Duitse achterland maakt dat we logistiek gunstig liggen voor forensen. Beter en meer aansluitend openbaarvervoer in de vorm van bus en spoor moeten er voor zorgen dat er minder autokilometers nodig zijn.

Mensen moeten goed kunnen wonen. We willen inzetten op hoogwaardige maar ook betaalbare woningvernieuwing, zowel in de vrije- als in de huursector. Blauwestad kan als motor fungeren voor de ontwikkeling van mooi wonen tegen een gunstige prijs. Het verbeteren van de kwaliteit van het woningbestand als geheel staat voorop. Verder worden ‘centraal wonen’ projecten voor zowel jongen als ouderen bevorderd. Er komen meer levensloop bestendige woningen.

Door gebruik te maken van de sterke kanten van ’t Oldambt kunnen we de werkgelegenheid laten aantrekken. We willen dit bereiken door in te steken op de nieuwe mogelijkheden voor waterrecreatie, Winschoten als koopstad en nadere ontwikkeling van attracties. Een actievere promotie door een beter gesitueerde VVV en vindbaarheid op internet moeten als aanjager fungeren. Er wordt sterk ingezet op het benutten van agrarische producten uit de regio voor industriële toepassingen en omwerking naar benutbare duurzame energiebronnen. Milieuvriendelijke werkgelegenheid wordt bevorderd en krijgt voorrang boven andere werkgelegenheid. Startups willen we meer kansen geven door gebruik te maken van de aanwezige bedrijfsruimtes.

Ontwikkelen en verbeteren van de infrastructuur: snel internet voor de hele gemeente, betere ontsluiting voor wegverkeer en een betere spoorverbinding heeft hierbij prioriteit. Herstel en uitbreiding van de treinverbinding naar Leer is hierbij onmisbaar. Openbaar vervoer krijgt ruimte om mensen uit de auto te krijgen.

Naast werk is behoud van kwalitatieve sociale voorzieningen noodzakelijk om de leefbaarheid in de gemeente te behouden. Scholen, ontmoetingsplekken en andere openbare voorzieningen moeten in de kleinere kernen waar mogelijk behouden blijven.

4. Zorg en Welzijn

- *GroenLinks:*
  - *Ouderen hebben een plaats in de samenleving*
  - *vermindering regeldruk bijzondere bijstand en voorzieningen*
  - *mensen met een beperking draaien volwaardig mee in de maatschappij*
  - *Vluchtelingen krijgen een eerlijke kans*

Ouderen krijgen steeds meer te maken met voorzieningen op afstand. We willen de afstand verkleinen door ouderen onderdeel te laten blijven van de samenleving. Dit vraagt om adequate zorg en ondersteuning. Openbare ruimte is toegankelijk voor minder validen en alle (semi)openbare gebouwen zijn dat eveneens.

Veel mensen krijgen niet de voorzieningen of middelen waar ze recht op hebben. Wij willen toe naar een regelarme bijzondere bijstand en de aanvraag van extra ondersteuning zo eenvoudig mogelijk maken. Mede vanuit de WMO wordt zoveel als mogelijk maatwerk geleverd.

De gemeente Oldambt heeft als plicht uitvoering te geven aan het “verdrag inzake de rechten van personen met een handicap”. Nu nog is er geen vastgesteld beleid op dit gebied. GroenLinks wil de zogenaamde “inclusie-agenda” opstarten en komen met beleid zodat personen met een beperking volwaardig mee kunnen draaien in onze gemeenschap.

Veel mensen zijn op de vlucht voor oorlog en geweld. Ze hebben huis en haard achter moeten laten om zichzelf in veiligheid te brengen. Het leed van deze mensen is een probleem dat ons allen diep raakt. Volgens GroenLinks Oldambt is een mens in beginsel nooit illegaal en daarom staan wij voor een humane en ruimhartige opvang van vluchtelingen in onze gemeente. Wij willen een gemeente waar erkende vluchtelingen zichzelf goed kunnen vestigen en kunnen werken aan hun integratie.

Nieuwkomers (statushouders) moeten goed en snel integreren in onze samenleving. Wij vinden taallessen vanaf dag 1 en een intensieve begeleiding op het gebied van scholing, normen en waarden en sport de basis van een goede start.

Vanuit ons solidariteitsbeginsel vindt GroenLinks dat er ruimte moet zijn voor een (permanent) AZC binnen onze gemeentegrenzen. We hebben volgens ons

namelijk de morele plicht om mensen in nood op te vangen. Wel vinden wij dat een AZC in onze gemeente sociaal inpasbaar moet zijn en dat niet voorbij gegaan mag worden aan de mening van buurtbewoners. Dat dit kan is bewezen met de tijdelijke opvanglocatie nabij Beerta. Experimenten met kleinschalige opvang willen we stimuleren.

De gemeente is verantwoordelijk voor de jeugdzorg. De zorg voor een kwetsbare groep van jongeren tot 18 jaar met veel uiteenlopende problemen en achtergronden heeft prioriteit. Uitgangspunt is hierbij dat er ook binnen de jeugdzorg altijd ruimte is voor maatwerk en dat iedereen zo snel mogelijk geplaatst kan worden bij jeugdzorg. Niemand mag buiten de boot vallen; geen wachtlijsten. We moeten nieuwe kansen geven aan jongeren die in de problemen zijn gekomen. Een duidelijke structuur bij jeugdzorg met een herkenbaar profiel helpt daarbij.

5. Landbouw en natuur

- *GroenLinks:*
  - *stimulans voor natuurinclusieve landbouw*
  - *beter beheer ecologische infrastructuur*
  - *vergroten van de biodiversiteit*

Het buitengebied van Oldambt is bij uitstek geschikt voor het ontwikkelen van vernieuwing in de landbouw dat zich meer richt op natuurinclusieve bedrijven. Naast de noodzaak van een gezonde leefomgeving is een aantrekkelijk landschap een voorwaarde voor de ontwikkeling van recreatie en toerisme.

GroenLinks wil belangrijke pijlers als onderzoek, onderwijs en educatie inzetten om dit proces te stimuleren. Met als doel om de grootschaligheid en intensiviteit van de landbouw te verminderen en mede met het oog op dierenwelzijn.

Natuurlijke processen moeten benut worden ter vervanging van mechanisch-technische activiteiten.

Grotere groene en bloeiende gebieden als parken in stad en dorp en natuurgebieden sluiten naadloos aan op de groene bomen en struiken en bloeiende kruidenlinten op het platteland. Gericht maaibeheer en natuurlijker (hogere) waterpeilen zijn daarvoor de dragers. Er wordt een verbinding gemaakt met de Dollard als Natura2000-gebied. Deze natuurlijke groene verbindingen (ecologische infrastructuren) zijn niet alleen mooi, maar ook noodzakelijk vanwege natuurlijke bestrijding van plagen in de landbouw en het voorkomen van een overmaat aan lastige insecten in de bebouwde omgeving. Deze gebieden gaan we beschermen en vrijwaren van bedreigingen.

We zoeken de verbinding met onderwijs op zowel MBO, HBO en universiteit en lokale onderzoeksinstellingen.

6. Onderwijs

- *GroenLinks:*
  - *echt brede scholen voor toegankelijk en kansrijk en divers onderwijs, gericht op toekomstige ontwikkelingen*
  - *afgestemd onderwijs op de markt met voldoende stage- en leerplekken*

Investeren in onderwijs is investeren in de toekomst. Dat geldt voor het kind dat leert lezen, de jongere die een diploma haalt en de werkloze die zich laat omscholen. We zetten in op kansrijk onderwijs en investeren in groene, duurzame scholen met betaalbaar onderwijs. Kwaliteit gaat hierbij voor kwantiteit waarbij de locatie voor iedereen bereikbaar is of wordt gemaakt. Talentontwikkeling gaat voor prestatie-gerichtheid. Experimenten met vernieuwend onderwijs bieden we ruimte om zich te ontwikkelen. Leerlingen moeten zich veilig voelen en kunnen zijn wie ze zijn, in de breedste zin van het woord. Sport als stimulans voor fysiek, mentale en persoonlijke ontwikkeling is vast onderdeel van het lesprogramma.

Voortgezet en middelbaar onderwijs dat goed is afgestemd op het niveau van de leerling is belangrijk voor een effectieve voorbereiding van onze jongeren op de arbeidsmarkt. GroenLinks maakt zich sterk voor een breed scholenaanbod in de eigen regio, zodat jongeren zoveel mogelijk hier naar het vervolgonderwijs kunnen. Regionale en internationale samenwerking met de markt is noodzakelijk om voldoende leerwerk- en stageplekken te vinden.

Onder het mom van een leven lang leren is het onderwijs niet slechts toegankelijk voor jongeren. Ook de werkende, werkloze en oudere moet toegang hebben tot onderwijs om zich blijvend te ontwikkelen zonder de grens van de individuele portemonnee.